

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi rakennuksen energiatodistuksesta annetun lain ja rakentamislain muuttamisesta

Lausuntopyynnön diaarinumero: HE 155/2026 vp

RIL ry kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksensä esityksestä.

RIL ry. on valtakunnallinen puolueeton asiantuntijaorganisaatio, jonka tarkoituksena on edistää hyvää suunnittelu-, rakentamis- ja ylläpitotapaa ja rakennusalan asiantuntijuuden kehittymistä Suomessa. Vuonna 1934 perustetun järjestön jäsenistö koostuu yli 7000:sta rakennus-, yhdyskunta-, ympäristö- ja kiinteistöalan diplomi-insinööristä, tekniikan lisensiaatista ja tohtorista sekä teekkarista.

RIL ry tunnettiin aikaisemmin Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL ry:nä.

RIL ry:n keskeiset näkemykset on esitetty tässä lausunnossa.

Tarjoamme mielellämme asiantuntemustamme käytettäväksi jatkossakin parhaan mahdollisen ratkaisun löytämiseksi rakentamislain kehityksessä.

Lausuntomme esityksestä

9§ Energiatodistuksen sisältämät tiedot

Energialuokitus on monimutkainen. Uudet A+- ja A0-energialuokat sekoittavat järjestelmää. Pykälässä todetaan, että energiatodistukseen ei tarvita parannussuosituksia rakennuksen ollessa vähintään A0 energiatehokkuusluokkaa. A-energialuokan rajat ovat samat, mutta rakennus ei ole päästötön. Vastaavasti A+-energialuokan rajat ovat tiukemmat.

Perusteluosuudessa puhutaan A-energialuokasta. Pykälä olisi syytä muuttaa vastaamaan perustelumuistion kirjausta tai toisinpäin.

9 a§ Elinkaaren hiilijalanjälki- ja hiilikädenjälkitietojen ilmoittaminen energiatodistuksessa

Uuden rakennuksen kohdalla on syytä huomioda, että rakennuslupavaiheen energiatodistusta laadittaessa ei laskelmaa hiilijalanjäljestä tai hiilikädenjäljestä ole käytettävissä.

11§ Rakennuksen ominaisuuksien selvittäminen

Virtuaalikäyntiä koskeva säännös jättää erityisen syyn avoimeksi.

RIL ehdottaa syiden nimeämistä sekä yhteydelle asetettuja teknisiä vaatimuksia määriteltäväksi.

11 a§ Perusparannuspassi

Pykälässä kerrotaan selkeästi, että perusparannuspassin saa laatia pätevä energiatodistuksen laatija. RILin näkemyksen mukaan tämä on turhan rajaava ratkaisu eikä varmista parasta mahdollista lopputulosta. Normaalisti energiatodistuksen laatija on hyvä toteuttamaan myös perusparannuspassin. Vaativissa tilanteissa energiatodistuksen laatijan pätevyydellä ei voida varmistaa riittävää osaamista esimerkiksi rakennuksen terveellisyyteen tai rakennusfysikaalisten ominaisuuksien huomioimisesta.

RIL ehdottaa lisättäväksi muiden vähintään vaativan tason rakentamislaisissa määriteltyjen pätevyyksien huomiointia perusparannuspassin laadintaan huomioitavissa pätevyyksissä.

Laki rakentamislain muuttamisesta

RIL lausuu tässä vain pyynnössä määritellyistä muutoksista. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että RIL ei olisi havainnut muita muutostarpeita rakentamislaisissa.

15§ Kansallinen päästötietokanta

Muutoksena vähennetään hiilikädenjäljen osatekijöiden määrittely pois. Osatekijöitä ei ole pystytty kaikkia kirjaamaan tietokantaan.

Onko uusi kirjaus aikaisempaa laajempaa kokonaisuutena toteutettavissa vai antaako se mahdollisuuden väljempään tulkintaan tietokannassa tarvittavista tiedoista? Muutos yhdessä toiseen muutoksen, joka poistaa mahdollisuuden käyttää tietokannan ulkopuolisia tietoja, ei ole toimiva ratkaisu ja RIL ehdotus on 38§ kohdalla.

38§ Rakennuksien vähähiilisyys

Huomiona nostetaan, että teollisuus- ja korjaamorakennuksille ei tarvitse laatia energiatodistusta. Merkittävä osa suurista rakennuksista jää siten edelleen ilmastoselvityksen laatimisvelvoitteen ulkopuolelle, vaikka omakotitalot on lisätty mukaan.

Pykälässä on poikkeuksellisen merkittävä muutos. Tällä hetkellä on mahdollista käyttää myös muita kuin päästötietokannasta löytyviä päästötietoja kunhan ne ovat arviointimenetelmän mukaisia ympäristöominaisuustietoja. Mahdollisuus ehdotetaan poistettavaksi.

RIL ehdottaa kirjaamaan selkeämmin, että arviointimenetelmä on tärkeämpi kuin tietojen sijaintipaikka. Jos vain päätötietokannan tietoja saa käyttää, menetetään kotimaisen teollisuuden kestävä kehityksen kilpailukyky. Vastuuttomasti tuotettu tuote saisi saman geneerisen päästöarvon kuin vastuullisesti tuotettu uusi kotimainen tuote, jonka tietoja ei ole vielä lisätty päästötietokantaan. Aihe koskee kaikkia rakennusmateriaaleja.

RIL ry:n puolesta

A handwritten signature in purple ink, which appears to read 'J. Tähtikunnas'.

Janne Tähtikunnas
Toimitusjohtaja, DI
0400893583 / janne.tahtikunnas@ril.fi